

ceným kritériím. Převážná většina učitelů i ředitelů (97–98 %) se domnívá, že školy efektivně spolupracují s místní komunitou, jen přibližně 2 % uvedla zápornou odpověď.

Zřizovatelé byli společně se zákonnými zástupci a anonymy nejčastějšími iniciátory vnějšího podnětu k provedení inspekční činnosti ve škole.

Dlouhodobým pozitivním trendem zjišťovaným v základních školách je postupné zkvalitňování informačního systému vůči veřejnosti. Školy se při poskytování informací stále častěji opírají o moderní elektronický informační systém zaměřený na kvalitně a s vypovídající hodnotou zpracované webové stránky školy, které slouží nejen k prezentaci školy, ale i ke vzájemné efektivní komunikaci školy a zákonných zástupců (např. elektronické žákovské knížky). K tomuto stavu významně přispělo vybavení škol výpočetní technikou prostřednictvím realizace projektu EU peníze školám.

2.2.9 Podpora rozvoje gramotností

Ve školním roce 2013/2014 sledovala ČŠI podle plánu hlavních úkolů zejména podporu rozvoje základních schopností v oblasti přírodních věd a ekologické výchovy a podporu rozvoje smyslu pro mezilidské a mezikulturní vztahy, sociální a občanské schopnosti podle RVP, tedy přírodovědnou a sociální gramotnost. V rámci institucionálního hodnocení škol však byla stanovena kritéria a indikátory pro sledování účinné podpory rozvoje všech funkčních gramotností – čtenářské, matematické, finanční, sociální, přírodovědné, informační gramotnosti a schopnosti komunikace v cizích jazycích podle RVP. Dalšími indikátory byla zjištění, zda jsou pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci žáků a žáci správně a včas informováni o průběhu a požadovaných výstupech v jednotlivých oblastech vzdělávání podle ŠVP a RVP, zda škola přijímá opatření ke zlepšování podpory funkčních gramotností (např. inovace obsahu vzdělávání, přizpůsobování organizačních struktur aj.) a zda škola nabízí programy pro nadané děti a žáky.

Přírodovědná gramotnost byla sledována v hodinách předmětů vlastivěda, přírodověda, fyzika, chemie, přírodopis nebo biologie, zeměpis nebo geografie, případně v jiných přírodovědných předmětech. Kromě metod a forem se hospitační činnost zaměřovala na badatelství a porozumění přírodním jevům a vztahům a také na motivaci.

V hospitovaných hodinách bylo v 76,2 % zaznamenáno, že se žáci učili chápat vzájemné vztahy v přírodě, v 65,1 % hodin se využívalo porozumění vztahům v přírodě k ochraně životního prostředí a v 53 % byli žáci motivováni k nalézání odpovědí pomocí experimentů a pozorování.

V oblasti sociální gramotnosti bylo zjišťováno, zda škola systematicky sledovala pokrok ve výsledcích žáků ve společenskovědních předmětech (výchova k občanství, dějepis, zeměpis nebo geografie, jiné předměty), dále zda školy spolupracovaly s partnery.

Ve všech hospitovaných hodinách se posuzovalo, zda žáci byli vedeni k efektivní spolupráci ve skupině (62,7%), dále zda byli žáci vedeni k respektování odlišnosti (86,4 % hodin) a zda se žáci učili chápat základní principy fungování společnosti (77 %). Časté aktivity byly zaznamenány v předmětech český jazyk a ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Člověk a společnost.

Při hodnocení informační gramotnosti v hospitovaných hodinách bylo sledováno, zda žáci řešili úkoly pomocí vhodně zvoleného softwaru nebo hardwaru. To bylo zjištěno v 64,7 % hodin, a to významně častěji na 1. stupni (71,5 %) než na druhém (57 %).

Aktivity na podporu ICT gramotnosti byly logicky nejčastěji zaznamenány v hodinách ICT, mimo tento předmět byly častěji pozorovány v cizích jazycích (jako zvuková nebo obrazová podpora výuky), nejméně pak ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V 83,8 % hodin ICT byli žáci informováni o zásadách bezpečného používání ICT (ochrana identity, sdílení dat, zabezpečení dat). Vysokou úroveň ICT gramotnosti dokládá mezinárodní šetření ICILS, ve kterém dopadli čeští žáci nejlépe ze všech zúčastněných zemí.

